

א.ד.

פרוטוקול מס. 41/א

מישיבת ועדת הכספים

התקיימה ביום ד', כ' בטבת, חשט"ז - 4.1.56 בשעה 8.50

נ ו כ ה י מ

חברי הוועדה:

י. גורי - יו"ר
 י. בדר
 ש. דיין
 א. הרצפלד
 מ. חזני
 נ. לויין
 ז. סוזאייב
 י. ספיר
 י. פרדר
 ז. צור
 ח. רובין

מוזמנים:

שר החקלאות - ק. לוז
 מר ריין - ממעם משרד החקלאות.
 ד"ר ארנון - הממונה על התקציבים.
 ד"ר קיטרון - ממעם משרד המשפטים.
 מר אריאלי - ממעם משרד האוצר.

סדר-היום:

דיון על עזרה לנפגעי השטפונות ולניזוקים
 עקב פשיטת הארבה.

הלוואות לשיכון עובדי המדינה המועברים
 לירושלים.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. גורי:

במטרת הדיון בתקציב הנוסף נדון היום בשורה הראשונה על עזרה לנפגעי השטפונות ועזרה לניזוקים עקב פשיטת הארבה. במידה ויטפיק לנו זמן נקיים דיון על פרק החקלאות בתקציב הנוסף וכן נבקש את שר החקלאות לומר לנו מה הן מחשבותיו של משרד החקלאות בענין האשראי החקלאי. פתחנו בדיון על נושא זה ואנו חושבים לסיימו בנוכחות שר החקלאות.

בתקציב הנוסף נקבע של 200,000 ל"י לנזקי השטפונות, ואליבא דכל הדעות סכום זה נראה כבלתי מספיק. אני משער לעצמי שהנזקים סוכמו כבר פחות או יותר, ואולי אף נחקיינו דיון בוועדת השרים הכלכליים על הצורך להגדיל את הסכום. השאלה השניה שנדון עתה עליה היא: נזקי הארבה. אבקש את שר החקלאות למסור לנו פרטים על שתי השאלות הללו.

שר החקלאות - ק. לוז:

הנזקים נערכו על-ידי קציבי הפיתוח של המשרד, מלאחד באזורו; במשקים שהם במיפולה של הסוכנות היהודית - על-ידי ועדה מיעם מחלקת ההתיישבות של הסוכנות. יש סוגים שונים של נזקים: יש נזקי רכוש - ובנדון זה קיבלו המעריכים את ההערכה, כפי שנמסרה להם על-ידי המתיישבים. יש נזקים שנגרמו לגידולים - ואת אלה אפשר להעריך כאשר מבקרים בשדות ורואים את מצב הגידולים. כיצד הוערך הנזק של שני הסוגים הללו?

את הנזקים בגידולים אמרנו שיש להעריך לפי הוצאות הייצור שהושקעו, ולא לפי ההכנסה הצפויה מאותו גידול. זאת כאשר העיבוד ירם נחתיים, ושנית - כיוון שאיננו יכולים להתחשב בעודף שהיה צפוי למתיישב על-ידי ההכנסה הצפויה שנגרעה ממנו. נזקים שנערכו על-ידי מעריכי המשרד בלמטה מ-20% לא הובאו בחשבון.

אשר לנזקי הרכוש - קבענו כלל לפיו משק או אדם שניזוק יהיו זכאים לקבל פיצוי באותה מכה שהארנונה משלמת בקשר לפיצויי נזקי מלחמה, היינו : 60%.

החלטנו על ההגבלות הללו באשר היה ברור לנו שהסכום שיעמוד לרשותנו לכיסוי הפיצויים בשום פנים לא יתאים ולא יספיק לכיסוי מלוא הנזקים. ומסתבר שגם לאחר ההגבלות הללו הגענו לסיכום העולה במידה ניכרת על הסכום שהוקצב בתקציב.

לאחר שקבענו את ההגבלות האלה, פרמנו את הנזקים של כל משק ומשק, ואם יש ענין לחברי הוועדה בפרמיה - נמציאם להם. נוסף לכך יש כמה בירורים ומתקבלות פניות חדשות, ולכן אין לראות רשימה זו כרשימה סופית. במידה והסכום שיעמוד לרשות הפיצויים לא יספיק את מלוא הנזק כפי שהערכנוהו - נצטרך אולי להכניס שינויים, בהתחשב עם גודל הנזק במשק זה או אחר. נצטרך לדון אם יש להפחית מכולל שווה בשווה ובאותו אחוז, או שיש להנהיג פרוגרסיה מסוימת בהתאם לגודל הנזק.

הרשימה שהכינונו נוגעת לעת עתה ל-48 גופים, משקים ואנשים פרטיים, והיא מסתכמת - לפי המודוסים שנקבעו - ב-351,000 ל"י.

אני עובר לשאלה השניה - נזקי הארבה. נזקים עד 20% מהיבול לא הובאו בחשבון. נזקים בשעור של למעלה מ-20% הערכנו לפי חישוב הוצאות הייצור ולא לפי חישוב ההכנסה הצפויה. לפי מודוסים אלה מגיעים נזקי הארבה הראויים לפיצויים ל - 64,000 ל"י.

הפיצויים שצריך להושיט איפוא לניזוקי השטפונות והארבה, בהתאם לאמות-המידה שקבענו, מגיעים ל-410,000 ל"י.

היו"ר י. גורי:

שר החקלאות אמר, שבחישובי הפיצויים לא הובא בחשבון שעור ההכנסה שהיה למשק אילולא היה ניזוק. האם יש הערכה משוערת, ולו גם לא מדויקת ביותר, על נזק זה?

שר החקלאות ק. לוז:

קשה מאד להעריך זאת, כי התנודות הן גדולות. בדרך-כלל הוצאות הייצור מקבילות לאיזה שהוא יבול ממוצע מינימלי מתקבל על הדעת, אבל איננו יכולים להעריך את היבול מאותם השדות.

מר ריין:

אנו מעריכים את הנזק הכולל ב-800,000 - 700,000 ל"י. יש גם הוצאות נוספות בקשר עם אסיף היבול, אבל לעומת זאת יש להביא בחשבון ששדות שהוצפו לא יהיו ראויים לעיבוד עד האביב. יש הרס הקרקע, דבר המחייב הכשרת קרקע מיוחדת.

א.ד.

ז. צור:

נכון שקשה לקבוע את הקשר בין הוצאות הייצור וההכנסה האפשרית; הדבר תלוי בגבולים וזה שונה היחס לגידולים שונים. יש יבולים שעד האטיף יש להשקיע בהם הוצאות נוספות, ולעומתם יש יבולים שבהם קייח מתח גדול בין הוצאות הייצור וההכנסה, כמו למשל בפלחה. בירקות יש להשקיע עד האטיף עבודה רבה. על כל פנים, אפשר להעריך לפחות נזק נוסף של 40% בממוצע.

הנזקים בקשר לארבה ניתנים פחות לאומדן מדויק, ויש הפרש גדול בין תביעות המשקים וההערכות של משרד החקלאות, זאת מתוך הנחה של חישוב מינימלי שאפשר לקחת בחשבון. כן אפשר לומר שהנזקים בפעל היו הרבה יותר גדולים, ויש לראות פיצויים אלה כמינימליים.

משקים שנפגעו די קשה לא קיבלו כל עזרה עד כה ויש להגיע להסדר מידי לגביהם. החלטת ועדת הכספים בנדון יכולה להביא את הדברים לכלל הסדר.

מ. חזני:

לצערי אני נאלץ לחלוק על ההנחיות שקבע לעצמו משרד החקלאות. כמדומני שלגבי עצם ההערכה מותר לי להגיד - ושר החקלאות לא יחלוק עלי - שהמעריכים נהגו לחומרא ולא לקולא.

שר החקלאות ק. לוז:

אשר לרכוש - קיבלו את הדבריו כמו שנמסרו להם על-ידי המשקים, כי אי-אפשר היה להעריך. אשר לגידולים - היתה הערכה ריאלית של הוצאות הייצור.

מ. חזני:

אני רואה מרחק רב בין מה שראיתי לבין הביטוי שנמצא לדברים ברשימה הזו. חוך עיון ברשימה מסתבר, שמתוך רשימת השטפונות המסתכמת ב- 350,000, 150,000 ל"י הם עבור נזקי רכוש. 200,000 ל"י נותנים פיצויים עבור הוצאות הייצור, ולטכום זה יש להוסיף 36,000 ל"י נזקי הארבה. אם לוקחים בממוצע הפסד נוסף של שליש - מגיעים למסקנה שהמשקים מפסידים 90,000 ל"י על גידולים. נזק עד 20% לא הובא בחשבון, ואת הרכוש העריכו רק ב-60%.

משום כך אני מציע לתקן את ההנחיות הללו על ימוד החומר שישנו. אני מציע להתחשב בנזקים מ-10% ומעלה. הדבר מחייב לעבור עוד פעם באותם משקים שלא נכללו ברשימה. להוצאות הייצור אני מציע להוסיף 25%, וזה יהיה פיצוי מה על הנזק האפקטיבי. אשר לרכוש - אני מציע להעמיד את האחוז על 80% במקום 60%.

לפי הטיכום הארעי שלי תגיע התוספת של 25% להוצאות הייצור ל- 60,000 ל"י. התוספת של 20% לנזקי הרכוש ל- 30,000 ל"י. את התוספת של 10% יש להעריך מחדש, אולם מכל מקום התוספת בכללותה לא תעלה על 150,000 ל"י. אני מציע כי במקום 416,000 ל"י יגיע הסכום ל- 560,000 ל"י.

כן אני מציע שהוועדה תפנה לשר האוצר ותבקשו להפעיל מיד את הסכום של 200,000 ל"י שכבר מופיע בתקציב.

ש. דיין:

האם הסכום של 400 אלף ל"י נקבע מראש, או הוא טיכום של ההערכות?

מדוע אין מבדילים כאן בין ציוד לייצור. לדעתי יש צורך ברשימה נפרדת של הציוד, כי אותו יש להחזיר בשלימות, בעיקר להתיישבות החדשה.

אשר לנזקי השטפונות בפרדסים - לא הוערכה העבודה הכרוכה בגריפת האדמה והכשרת הקרקע.

אני מניח שהרשימה היא מקוטעת, כי לא יתכן שבחוף אזור שלם נפגע רק משק אחד.

ברשימה נקוב סכום פיצויים עבור גריפת שטחים, שטחי פלחה בשרון ובשפלה אשר נגרפו, יש להפכת לגני-ירק ומספוא, כי הם עשירים במים.

א. הרצפליד:

אני סבור שמשרד החקלאות נקט קו מטויה נכון, אם כי יש מקומות שנגרם להם נזק עד 20% ובכל-זאת יש לפצותם. אני מציע שלא נתווכח יחר על המייד ונכנס לפרטים כי בכך אנו עלולים להשהות את הביצוע, שהוא דחוף ביותר.

אני חושב שיש להפעיל את 200,000 הל"י אשר בתקציב ללא דחוי ולא לחכות לאישור סופי של התקציב הנוסף. אני מציע לקבל החלטה בנדון, שטכום זה יגיע לתעודתו תוך שבוע ימים. עלינו להעמיד טכום זה לרשות משרד החקלאות, אשר יקבע תור עדיפות לתשלומים.

אני מציע לקבל את ההערכה של משרד החקלאות, אולם היות ויבואו תנ"ה נוספות - אני מציע להוסיף טכום נוסף בגבולות של 15% - 10% אשר ישמש כרזרבה.

לבטוח רצוני להעיר, שהמשרד ראשי להנהיג דירוג מסוים, לפיו יהיו ניזוקים שיקבלו יותר מ-60%, ואחרים - פחות מאחוז זה.

י. בדר:

אני שמח ששר החקלאות הביא את הרשימה לוועדת מספר שבועות לאחר שאירע הנזק. מבחינה אדמיניסטרטיבית זה הישג שצריך לציין אותו. אני תומך בכל הצעה להגדיל את הסכום, אם היא תתקבל על-ידי האוצר; אולם אני מבין שהסיכויים לכך אינם גדולים.

רצוני לומר עתה משהו יותר כללי. כאשר לפני חמש שנים התקיים דיון על הארנונה הבעתי את תמהוני על שמנהיגים במסגרת ממלכתית ביטוח חובה נגד נזקי מלחמה, למרות שדמי הביטוח אף פעם לא יספיקו במקרה של מלחמה, ולעומת זאת אין בארץ ביטוח חובה נגד שריפות, שטפונות או ארבה, נגד נזקים אלמנטריים הפוגעים בדרך-כלל באופן ארעי פעם פה ופעם שם. לדעתי לא יתכן שהמדינה, ממקורותיה היא, תכסה נזקים אלה מדי שנה בשנה באופן קבוע; נזקים אלה יש לראותם כחלק מההוצאות הרגילות של המשק כולו. לדעתי יש לעשות משהו בענין זה, ואני מציע שמשרד החקלאות יתן דעתו על הבעיה.

היה מן הצדק, לדעתי, לו נעשה מאמץ - למרות ההסתה גויות של נגיד הבנק ושר האוצר - לתת אשראי בנקאי רגיל לאותם משקים שנפגעו עבור אותו חלק של הנזקים שלא ניתן עבורו פיצוי. אני מניח שלנפגעים אין הון חפשי, ואחד הדברים החשובים מבחינת המשק הלאומי הוא, כי ההשקעות שהלכו לאיבוד תיעטנה מחדש ומשקים אלה יתחילו לעבוד.

י. ספיר:

אני מפקפק מאד בענין הביטוח מפני שטפונות, כי המקומות המיועדים לפורענות ידועים מראש. נזקי הארבה במשך ארבעים השנים האחרונות - ואני מוציא מהכלל את שנת 1915 בה היה הארבה מכת מדינה - אינם מצדיקים אדמיניסטרציה של ביטוח. בארצות-הברית התלבטו בשאלה זו לגבי שטפונות, אולם לא נמצא לה פתרון.

לדעתי צריכה ועדת הכספים לצטרף את העקרונות שהוצעו כאן, גם את העקרון בדבר 20%, כי תנודות בתחומי 20% אינם ניתנים לאומדן. אינני משוכנע אמנם שקציני הפיתוח יכלו לדייק בעת הערכתם את הוצאות הייצור, אולם אני יוצא מנקודת השקפה שהם העריכו לקולא והיו בדרך-כלל ריאליים בהערכתם. אני מציע איפוא לקבל את העקרונות ואת הטכום המוצעים על-ידי משרד החקלאות.

י. פורדר:

אני תומך בדעתו של חבר-הכנסת הרצפליד: מוטב לתת את העזרה במהירות מאשר להשהותה על-ידי ויכוח ממושך על טכום אחר.

אני מבקש את שר החקלאות לבחון את שאלת הביטוח. ביטוח נגד טכום ארבה אינו בא בשבון, לעומת זאת אפשר לחשוב על ביטוח מפני בצורת, שזו תופעה המופיעה כמעט אחת לשלוש שנים בדרום הארץ. אני גם יכול לתאר לי שמשרד החקלאות יצור קרן מיוחדת למטרה זו, ודבר זה יותר רצוי מאשר הקצבת סכומים מהתקציב.

היו"ר י. גורי: אני מצטרף לדעת החברים אשר ראו אפשרות של ביטוח מצורף מכמה דברים שונים, שיאפשרו להפריש אחוז מסוים למטרה זו. מכל מקום, העניין ראוי לבדיקה.

שר החקלאות ק. לוז: כדי למנוע אי-הבנות רצוני לחזור ולציין, שעשינו את העבודה מבלי לדעת קודם לכן לאיזה סכום נגיע. קבענו הנחיות מסוימות ולפיהן הלכנו, כי ידענו שאיזה סכום שיהיה לא יספיק לפצות את מלוא הנזקים.

חומר זה אינו אריך להתפרש כאילו משרד החקלאות תובע סכום זה. קבענו הנחיות שלדעתנו, כאשר ניגשים להערכת הנזקים ולקביעת הפיצויים, הן מחקבלות על הדעת. לא הבדלנו בין ציוד לרכוש אחר, כי אין הבדל גדול בין ציוד ומלאי של אספקה לגבי עניין זה.

אשר לשאלה אם יש לפצות נזקי ארבה שהוערכו בפחות מ- 20% - הרי לא נתנגד את יציעו לפצות משקים אלה, אולם היינו סבורים שקשה להצדיק מתן פיצויים כאשר הנזקים הם בגבולות 5% - 10% - 20%, כי אלה הם נזקים שנגרמים מטעמים שונים מאד והם שכיחים בחקלאות.

על ועדת הכספים להחליט ראשית כל אם היא מאשרת את ההנחיות; אישור הסכומים הוא עניין של שלב שני. לאור חומר זה צריך לקבוע את הסכום העומד לרשות הפיצויים, ואז יש היה לקבוע הנחיות, כי הסכום שיעמוד לרשות הפיצויים הוא אשר יקבע את ההנחיות.

איננו מתנגדים להגדיל את המכסה מ-60% ל-80% לגבי נזקי רכוש, אולם הדבר תלוי בסכום שייקבע לצורך הפיצויים.

התענינתי בשאלת ביטוח מפני אסונות טבע ודברתי עם אנשים יודעי דבר. התשובה הייתה כי ביטוח כזה כמעט ואינו קיים בשום מקום בעולם. אוכל להמשיך לברר את השאלה, ובמידה ונגיע להצעה ממשית - נוכלה להביאה לוועדת הכספים.

אני מסכים עם חבר-הכנסת טפיר שמכת הארבה ב-1915 הייתה מכת מדינה, אולם הנזק היה גדול בשעתו מפני שלא היו אמצעי מלחמה מתאימים. אותו ארבה בא אלינו עכשיו, ואלמלא אמצעי המלחמה שעמדו לרשותנו, היו מגיעים נזקי הארבה לאותם ממדים שהיו בשנת 1915.

מתן אשראי רגיל לכיסוי נוסף של הנזקים, לפי הצעתו של חבר-הכנסת בדר, הוא דבר רצוי, אולם אינני יודע כיצד ישתלבו הדברים עם מדיניות האשראי. על כך יש לדבר עם נגיד בנק ישראל. הוא הדין לגבי הקלות במסים.

י. טפיר: ועדת הכספים יכולה להמליץ על כך,

היו"ר י. גורי: אני מבין את שר החקלאות, כאשר הוא בא להדגיש שאין לפרש מסמכים אלה כתביעת משרד החקלאות לאשר 351,000 ל"י פלוס 36,000 ל"י. אולם עלי לומר כי משהופיעה רשימה זו - אין ועדת הכספים יכולה להציע פחות מזה. אם ההערכה אינה באה לכסות את מלוא הנזק ומלכתחילה מוציאים מכלל זה את הנזק עד 20%, ולאחר מכן מכסים רק 60% מנזקי רכוש וכן אין מביאים בחשבון את ההכנסה האבנטואלית שהיתה יכולה להיות לנזוק - הרי ברור שהפיצוי אינו בא לכסות אפילו מחצית הנזק, בהיקפו הכללי, ואין אנו יכולים, לדעתי, לאשר פחות מהסכום המופיע ברשימות.

חבר-הכנסת הרצפלד יעץ להנהיג דירוג בכיסוי חשלות הפיצויים, והעניין טעון בדיקה. יש משקיה שנפגעו באופן יוצא מגדר הרגיל, ולגביהם הכמות הופכת להיות איכות, וזה לא עניין של פרומורציה.

כן נאמר שיש להפעיל מיד את הסכום העומד לרשות הפיצויים וגם להמליץ על מתן עזרה נוספת על-ידי הקלות בעניין האשראי. אני חושב שוועדת הכספים צריכה להמליץ על כך.

א.ד.

ז. צור:

אח מקבליה את ההנחיות הללו, מגיעים
לסכום של 410,000 ל"י. אולם צריך להביא
בחשבוך תוספת של 15% - 10% עבור תביעות שעוד תגענה.

ד"ר ארנון:

מבחינה כלכלית לא יעיל להנהיג ביטוח
חובה מפני נזקים גדולים הנגרמים כתוצאה
מאטונות טבע, אלא את המדובר הוא בביטוח בקנה-מידה עולמי. אח מקימים
קרן למטרה זו, נשאלת השאלה: מה עושים בכספי הקרן. אח משקיעה אותם
בארץ, אזי אין אפשרות לשלם את הנזקים בעת הצורך. חברת ביטוח קטנה אינה
יכולה לקחת על עצמה "ריסק" גדול, והוא הדין לגבי אטונות טבע. לכן
כאשר קורה אטון טבע בקנה-מידה גדול, מוטב שהמדינה תשלם את הנזקים
ממקורותיה היא באמצעות המלח מס מיוחד, כי קרן בחשב הכללי אינה קובעת
דבר מבחינה כלכלית-לאומית.

בתקציב הנוסף מופיע סכום של 200 אלף

ל"י, ואם יש צורך להגדילו - אני מבין שתבוא הצעה מיידת הממשלה או
ועדת הכספים להעביר מסעף לסעיף סכום מתאים כדי להשלים את הסכום
הדרוש. אפשר גם להחליט שלעת עתה מאשרים 200 אלף ל"י, ובדיון על
התקציב לשנת הכספים הבאה יוצע סכום מתאים למטרה זו. בדיון שמתקיים
עכשיו בממשלה על התקציב, ואשר יחקיית בזמן הקרוב בכנסת ובוועדת
הכספים, אפשר אולי להגיע לסידורים תקציביים, אח יודעים מראש שתהיה
לכך תמיכה בוועדת הכספים.

אני מעביר לשר האוצר את הדרישה להעמיד

אח הסכום של 200,000 ל"י לרשות משרד החקלאות, כדי שאפשר יהיה להעבירו
במהירות המכסמלית לתעודתו.

שר החקלאות ק. לוז:

הבאנו את החומר מבלי להכניס דיפרנציאציה
בין סוגי המשקים. בענין נזקי הבצורת-
העדפנו התיישבות חדשה. היה טוב לו ידענו מה דעת ועדת הכספים על הצעתו
של חבר-הכנסת הרצפלד האומרת, שיש להעדיף במידה מסוימת התיישבות חדשה.

י. ספיר:

אח אנו בנזקים רגילים ננהיג דירוג
והקריטריון יהיה מצבו של הניזוק ולא
מידת הנזק - אנו עלולים להסתכן. להתיישבות החדשה יש בדרך-כלל דואגים,
והיא יכולה לקבל את העזרה בצורה אחרת.

ש. דיין:

אני מתנגד לגישתו של חבר-הכנסת ספיר
משום שיש משקים היכולים לשאת בנזק,
ואחרים שאינם יכולים לשאתו. הסוכנות היהודית אינה יכולה לדאוג לכל,
כי תקציבה הוא קטן לעומת הצרכים הגדולים. אני מציע איפוא להנהיג דירוג.

י. בדר:

חושבני שמבחינה מכנית מסוכן להבדיל,
כי לאן נגיע אח נתחיל לשקול מי יכול
לשאת בנזק ומי לאו. אין זה ענין של עזרה סוציאלית, אלא מחן פיצויים
עבור נזקים, ובהתיישבות החדשה אפשר וצריך לתמוך בדרכים שונות. אני
סבור לכן שקנה-המידה צריך להיות הנזק ולא מצב הניזוק.

היו"ר י. גורי:

ישנן כמה הצעות. חבר-הכנסת יזני מציע
להביא בחשבוך כל נזק מ-10%, לעשות חישוב
לפי מחצית ההכנסה האבנסואלית, ולגבי נזקי רכוש - להעמיד את האחוז
על 80% במקום 60%. חבר-הכנסת דיין מציע להנהיג דירוג בהחשב עם
סוג ההתיישבות.

לאחר מכן יש הצעה כללית האומרת, שיש

לקבל את ההנחיות ואת הסכום הכולל של 415 אלף ל"י בתוספת 15% כרזרבה.
כיוון שבתקציב מופיע סכום של 200 אלף ל"י, יכולה ועדת הכספים להציע
למצוא מקור לתוספת זו בגדרי התקציב הנוסף. אח יתברר שהדבר הוא בלתי-
אפשרי - היא יכולה להציע לאוצר להכניס סכום זה בתקציב הבא ולמצוא דרך
לשלם אותו כמקדמה על-חשבוך אוחו תקציב.

ה צ ב ע ה

הצעת חבר-הכנסת חזני שיוגא בחשבון כל נזק מ-10% - לא נתקבלה

בעד הצעת חבר-הכנסת חזני לשלם פיצויים עבור
נזקי רכוש בגבולות של 80%

מיעוט -

רוב -

בעד ההצעה להעמיד את האחוז על 60%

הוחלט להצית ייקי רכוש בטעור של 60%.

היו"ר י. גורי:

אני מעמיד להצבעה את ההצעה בכללותה שהיא
בגדרי 1/2 מיליון ל"י, מתוך הנתון שהם לא
תהיה אפשרות לכסות סכום זה מהתקציב הנוסף, הרי מחציתו יכנס לתקציב
הבא וישולם כמקדמה. כל זאת מתוך הנחה שטר האוצר מתבקש להפעיל מיד את
תשלום הפיצויים.

ה צ ב ע ה

ההצעה נתקבלה

הצעת חבר-הכנסת דיין בדבר מתן טעור יותר גבוה
של פיצויים לקתייטבות החדשה

- נ ת ק ב ל ה

היו"ר י. גורי:

הוועדה מצטרפת להצעה לפנות לנגיד בנק
ישראל בקשר למתן אשראי בנקאי רגיל למסקים
הנפגעים עבור אותו חלק של הנזקים שלא שולמו עבורו פיצויים.

הלוואות לשיכון עובדי המטמלה הטועברים לירושלים.

היו"ר י. גורי:

בשעתו פנה אלינו שר האוצר בע"י מתן
הלוואות לשיכון עובדי המטמלה.

(היו"ר קורא את מכתבו של שר האוצר מ.מ. 2008-10/14/32-מ-20.2.53)

הודעתי לשר האוצר, שהוועדה משרה את הבקשה
הכלולה במכתבו בדבר מתן הלוואות, במקרים מסוימים לשיכון עובדי מטמלה
בירושלים, לפי הפרטים הנתונים במכתבו.

היום קבלנו מכתב נוסף בענין הלוואות לשיכון
פקידים, שאליו מצורפת רשימה עם פרטים.

(היו"ר קורא את מכתבו של סגן המנהל הכללי, האוצר -
מ.מ. 20005-21731 מיום 4.1.56)

י. בדר:

קו מפלגתי היה מאז שנת 1949 שהעברת המשרדים
לירושלים דורשת קרבנות כספיים מהמדינה.
וקרבנות אלה, גם אם מבחינת המשק אינן כל-כך רצויים, הרי הם כדאיים
והכרחיים.

אני מציע להעביר את הענין לוועדת משנה
מצומצמת, שהיושב-ראש ירכיב אותה, אשר תבדוק את הדברים ותחליט טופית.

4.1.56

ז. סוזאייב:

חוטבני שעלינו לדון בשאלה זו במליאת הוועדה. השאלה אינה נוגעת רק למספר הפקידים אחרניים באוצר, אלא יש לדון על השיטה הנהוגה לגבי כלל הפקידים. מתעוררת שאלה מדוע אין יחס דומה לפקידים אחרניים העובדים במשרדים אחרים? ידועים לי מקרים מאד רציניים של פקידים אחרניים, אשר בגלל האורך לעבור לירושלים הם עומדים לעזוב את שירות הממשלה, וזאת מפני שאין מוכנים לתת להם בהלוואה סכומים פעוטים בהשוואה לסכומים הנזכרים כאן.

אני תוסך בגישתו של חבר-הכנסת בדר, אולם לדעתי יש לדון על השאלה בכללותה ולא לגבי מקרה מסוים של פקיד זה או אחר.

י. ספיר:

בתקציב מופיע סעיף "שיכון קובע למוסמחים, עובדי מדינה ושוטרים". לפי איזו שיטה מקימים את הבניינים מכספי סעיף זה? האם אי-אפשר להגיע לכלל תיאום?

י. פורוק:

אני בעד מתן הלוואות כאלה, ואני תוסך בהצעה להעביר את השאלה לוועדת משנה. האם מתנים מתן הלוואה כזו בתקופת שירות מינימלית?

ח. רובין:

בתקופה בה עומדים לצמצם את פעולת השיכון הממשלתי לגבי סוגים שונים, יש לי הרגשה לא נוחה לאשר את התביעות הללו המסתכמות ב-30 אלף ל"י. אני מתקשה לענות בחיוב כאשר המדובר בסכומים כה גדולים, בייחוד שיש להניח שאותו פקיד קיבל סכום מסוים עבור הדירה שהוא מותר עליה בתל-אביב. על מה מבוסס החישוב של 7,000 ל"י?

היו"ר י. גורי:

אני תוסך בהצעת חבר-הכנסת בדר להרכיב ועדת משנה לענין זה, ואני מכנס אותה בשבוע הבא. זה אינו סוגע בעד חבר-הכנסת סוזאייב לגרר את השאלה שהוא עורך.

י. ספיר:

אני מציע שלוועדת המשנה תוגש רשימת תביעות של משרדים שונים לאותה מטרה, ואז תתקבל תמונה הרבה יותר ברורה.

היו"ר י. גורי:

ועדת המשנה תוכל לדרוש כל חומר שתמצא.